

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

A3. (Μονάδες 25)

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Αναμένεται ηλεκτρονικό άρθρο (δημοσίευση σε ενημερωτική ιστοσελίδα). Στοιχεία που υπηρετούν αυτό το επικοινωνιακό πλαίσιο:

- **ύπαρξη τίτλου:** ο τίτλος αξιολογείται αυτός καθαυτός, ωστόσο θετικά προσμετρώνται και η συνάφειά του με το θέμα και η πρωτοτυπία του·
- **πρόλογος** που περιλαμβάνει την αφορμή και τον κεντρικό άξονα, στον οποίο θα κινηθεί το άρθρο·
- **ύφος λόγου** τυπικό και επίσημο, που δεν αποκλείει τη χρήση α΄ ρηματικού ενικού προσώπου, εφόσον ζητείται κατάθεση προσωπικής άποψης·
- χρήση **αιτιολογικών** προτάσεων·
- **επίλογος** με στοιχεία σύνοψης και τελική – περιληπτική έκφραση άποψης.

Ενδεικτικά:

Α΄ Ζητούμενο: Λόγοι της δυσκολίας ορθής χρήσης και κατανόησης της μητρικής γλώσσας από τους νέους:

- Κυριαρχία της εικόνας έναντι του γραπτού λόγου → έλλειψη ορθών γλωσσικών προτύπων / υποβάθμιση του βιβλίου ως τρόπου ψυχαγωγίας.
- Κακοποίηση της γλώσσας και στρεβλά γλωσσικά πρότυπα από τα ΜΜΕ, την εμπορευματοποιημένη τέχνη και την ενασχόληση με το διαδίκτυο και τους υπολογιστές. Συγκεκριμένα:
 - α) Διάδοση ως μόδας της νεανικής αργκό με πολλές ασυνταξίες και μη δόκιμο

λεξιλόγιο, ανάμειξη αναφομοίωτων ξένων λέξεων → αποτελεί για κάποιους νέους τον αποκλειστικό κώδικα επικοινωνίας.

β) Στίχοι στη σύγχρονη μουσική με περιορισμένο λεξιλόγιο (π.χ. μουσική τραπ).

γ) Υπερβολική ενασχόληση με υπολογιστές / εθισμός σε ηλεκτρονικά παιχνίδια → πολλοί τεχνικοί όροι → τυποποίηση της σκέψης και της γλώσσας.

- Αδυναμία της εκπαίδευσης να διδάξει ορθά και ολοκληρωμένα τη μητρική γλώσσα και να ωθήσει στη φιλιαναγνωσία (ωρολόγιο πρόγραμμα που υποβαθμίζει τα τη γλωσσική διδασκαλία έναντι των θετικών μαθημάτων, έλλειψη σχολικών βιβλιοθηκών).
- Ξενομανία / εντατική γλωσσομάθεια από πρώιμα ηλικιακά στάδια, όταν δεν έχει εμπεδωθεί η γνώση της μητρικής γλώσσας.

Β' Ζητούμενο: Συμβολή του σχολείου στη βελτίωση της γλωσσικής καλλιέργειας

- Εκμάθηση της γλώσσας μέσα από ενδιαφέροντα λογοτεχνικά κείμενα με εργασίες και πρότζεκτ που να εμπλέκουν και τις τεχνολογίες πληροφορικής.
- Διαγωνισμοί συγγραφής λογοτεχνικού κειμένου.
- Έκδοση μαθητικής εφημερίδας ή περιοδικού, τυπωμένου ή ηλεκτρονικού, στο οποίο θα αρθρογραφούν αποκλειστικά μαθητές για θέματα ευρύτερου ενδιαφέροντος.

B3. (Μονάδες 25)

1. Θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης

Οι Ποσειδωνιάτες:

• Ενδιαφέρονται να κρατήσουν απελπισμένα την ελληνική τους καταγωγή μέσω της διατήρησης της γλώσσας, που γι' αυτούς προσδιορίζει την πολιτιστική τους κληρονομιά «και τα ελληνικά ονόματα να . . . ολίγοι»

• Λυπούνται με την απώλεια της γλώσσας, γιατί εκτιμούν ότι μ' αυτήν χάνουν την ανωτερότητα του ελληνικού πολιτισμού και την ενότητα που τους παρείχε ως κοινωνία «Και πάντα μελαγχολικά τελείων' η γιορτή τους. . . έναν καιρό κι αυτοί».

• Νιώθουν τρόμο και θεωρούν τη γλωσσική τους λήθη συμφορά, γιατί, ενώ ήταν Έλληνες, τώρα μιλούν – γράφουν σε άλλη γλώσσα. Το θεωρούν ξεπεσμό και ντροπή. ««Και τώρα πως εξέπεσαν, πως έγιναν,/ να ζουν και να ομιλούν βαρβαρικά/ βγαλμένοι – ω συμφορά! – απ' τον Ελληνισμό»

Προφανώς ο/η νέος /-α, ανάλογα με τα προσωπικά του βιώματα, μπορεί να θεωρήσει υπερβολική τη στάση ή να θυμηθεί λ.χ. πως και σήμερα οι απόδημοι Έλληνες προσπαθούν να διατηρήσουν τη γλώσσα τους στις μακρινές πατρίδες μαζί με τα έθιμα, για να νιώθουν κοντά στις ρίζες τους. Όποτε, η στάση αυτή είναι συγκινητική και αξιοθαύμαστη.

ή

2.Θέμα δημιουργικής γραφής

Ο/Η μαθητής / -τρια μπορεί να φανταστεί ότι βρίσκεται σ' αυτήν την περίσταση αντλώντας έμπνευση από ταξίδια στο εξωτερικό ή από έμμεσες εμπειρίες που τού έρχονται στο μυαλό από ταινίες, κείμενα ή τραγούδια. Το ύφος λόγου της επιστολής μπορεί να είναι απλό και προσωπικό, με τη χρήση α' ενικού ρηματικού προσώπου και φιλικής προσφώνησης και αποφώνησης (π.χ. Αγαπημένε μου φίλε . . ., Σε φιλώ / Με αγάπη κ.λ.π.)